

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ «РОДЕНТОЛОГІЯ»

Дисципліна вільного вибору
здобувача
Освітній ступінь – бакалавр
Спеціальність – 202
Захист і карантин рослин

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» Кафедра ботаніки та захисту рослин

Кількість кредитів ECTS – 3, курс – 4, семестр – 7, лекції – 22 год., практичні заняття – 22 год., самостійна робота – 46 год., форма контролю – залік.

Лектор: Урсал Вячеслав Валентинович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ботаніки та захисту рослин.

Дисципліна розглядає біорізноманіття гризунів у різних ландшафтно-географічних зонах; знайомить з таксономічними категоріями, які містять найважливіших шкідників сільського господарства їх біологією, екологією, поведінкою та станом популяції за різних умов існування. Крім того, дисципліна «Родентологія» розробляє науково обґрунтовані методи обліку і прогнозування динаміки чисельності гризунів, на базі яких можливе розумне планування винищувальних заходів із урахуванням економічного порогу шкідливості. Вивчення даної дисципліни є необхідною умовою для планування та проведення майбутніми фахівцями із захисту та карантину рослин заходів регулювання чисельності гризунів за допомогою різних методів.

Метою дисципліни є формування у студентів професійних знань та умінь, що забезпечать кваліфіковане застосування методів захисту сільськогосподарських культур від шкідливих гризунів з урахуванням біолого-екологічних особливостей шкідника і умов навколишнього середовища.

Завдання вивчення дисципліни:

- передбачення строків появи, рівня поширеності й розмноження гризунів та можливих явищ і процесів у фітосанітарному стані агроценозів у майбутньому;
- використання основних особливостей поведінки та розмноження гризунів і зайцеподібних в коротко- та довгостроковому прогнозі чисельності фітофагів.

Компетентності здобувача, сформовані в результаті вивчення курсу:

знати: систематичне положення шкідника, його біологію, екологію, шкідливість та економічний поріг шкідливості по відношенню до різних культур у різних кліматичних зонах України; методики обстеження угідь та культур з метою виявлення шкідливих гризунів; набір найефективніших і найменш небезпечних для навколишнього середовища специфічних пестицидів; технологію безпечного застосування родентицидів; заходи захисту без застосування пестицидів (агротехнічні, біологічні, фізичні, механічні та ін.); видовий склад природних ворогів і рівні їх ефективності;

вміти: визначати рівень чисельності, інтенсивність розвитку, розмноження та потенційної загрози шкідливих гризунів і зайцеподібних; здійснювати розрахунки

необхідної кількості хімічних і біологічних засобів боротьби з шкідливими гризунами, визначати біологічну й економічну їх ефективності; прогнозувати розмноження шкідливих гризунів в агроценозах.

Програма дисципліни:

Модуль 1. Біолого-екологічні особливості гризунів. Загальна характеристика.

Тема 1. Загальна характеристика гризунів.

Тема 2. Фізіологія терморегуляції у гризунів.

Тема 3. Екологія гризунів і зайцеподібних. Формування популяцій. Екологічні групи гризунів.

Тема 4. Динаміка чисельності гризунів. Фази динаміки чисельності. Розселення гризунів.

Модуль 2. Класифікація шкідливих гризунів та зайцеподібних і захист від них

Тема 1. Систематика гризунів.

Тема 2. Економічне значення гризунів та їх роль у природних і антропогенних екосистемах

Тема 3. Гризуни, які пошкоджують польові, овочеві культури, пасовища та плодові насадження.

Тема 4. Гризуни, які пошкоджують продукцію в коморах, овочесховищах і тваринницьких приміщеннях.

Тема 5. Прогноз чисельності та шкідливості гризунів.

Тема 6. Регулювання чисельності гризунів.

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Практичні заняття проводяться в аудиторіях та лабораторії захисту рослин і фітосанітарного моніторингу з використанням необхідного обладнання та наочного забезпечення.